

Francoska pritiska na Madrid - Komunizem dviga glavo

Francoske čete pritiskajo na Madrid od vseh strani. — Izgleda da bo zmagal tisti, kateri bo dobival večjo in daljšo podporo inozemstva. — Poročila se križajo.

Madrid, Španija. — Poročila iz taborov vladnih čet pripovedujejo, o velikih aktivnostih Francoskih čet, ki pritiskajo od vseh strani z vedno novimi ojačenji proti Madridu. Priznavajo, da so bele čete jim izrgale kakih 25 kvadratnih milj ozemlja, ki so ga prejšnji teden vladne čete vzele belim. Franco z vso silo udara na mestece Quijorna, ki je baje najvažnejša točka v liniji vladne obrambe pred Madridom. Dalje poročajo z vladne strani, da so odbili vse ljute napade in da imajo vladni zaznamovati uspehe v okrožju Villanoa de la Canada in da so svoje pozicije zadno izboljšali. Obenem ugotavljajo na vladni strani da so Francoske čete utrpele do 30.000 mrtvih v teh zadnjih bojih.

Iz Salamance, Španija, to je poročilo z strani Francoskih čet pa poročajo o velikih porazih vladnih čet v okolici Teruela. Poročilo pravi, da sta bila v noči od presinčnjim do večeraj dva vladna bataljona dobesedno uničena. Samo v tej okolici so beli pokopali že nad 400 vladnih vojakov in da so razne skupine vladnih čet razkrojene in popolnoma disorganizirane v tej okolici.

Zadnji spopadi pred Madridom so označeni po vojaških opazovalcih kot največjih spopadi tekom vse sedanje civilne vojne na Španskem. Slutijo pa, da so vsi ti boji le predigra še večji in hušje bitke, ki bo odločila usodo Madrida.

Madrid bo odločil zmago ene ali druge strani. Če si ga ohranijo vladne čete, pomeni da Franco ne bo kontroliral večine Španije in vsaj ne njegove osrčja. Ako pa ga vladna zgrubi, tedaj je njena usoda zapetena in vladna se bo morala najbrže umakniti v Valencijo in Franco bo postal gospodar Španije. Španci sami bi se ne mogli vojevati dolgo. Križ je, ker zunanji svet podpira obe strani in na ta način zna trajati ta krvavi cirkus na Španskem še dolgo časa.

DRŽAVNI TAJNIK HULL KRITIZIRAN

Washington, D. C. — Kongresnik Crawford iz države Michigan je včeraj ostro kritiziral državni department, ki ga vodi državni tajnik Hull. Crawford je dejal: "Naš državni department se kaže svetu z oljkino vejico v ključu, v resnici pa ravna vse nasprotno. Japonski prodaja staro železo v večji meri, kakor kedaj prej. Izvoz starega železa v Japonsko znaša že skoraj 1300 odstotkov višje, kakor pred par leti. To je tudi nevarno za nas same, ker ta nepremišljen izvoz bo povzročil pomanjkanje železa in jekla doma. Japonci iz tega železa kujejo topove in tanke za vojne namene in mi jim ga prodajamo."

JAPONSKI NAČRTI

Gre jim za kontrolo železniške zveze od Tientsiena preko Peipinga do ruske meje.

Peiping, Kitajska. — Japonske čete so z zavzetjem železniškega križišča v mestu Langfanga dobile kontrolo nad glavnimi železniškimi zvezami severne Kitajske. Slična nejasna poganjanja z lokalnimi oblastmi, kakor prejšnje tedne se nadaljujejo med japonskimi armadnimi častniki in različnimi krajevnimi kitajskimi glavarji. Iz verodostojnih virov so kitajski veljaki v Peipingu dognali, da gre Japoncem zato, da bodo kontrolirali vse važne prometne zveze med Tientsienom in rusko mejo vnanje Mongolije. Iz tega sklepajo, da si Japonska hoče polastiti vseh važnih strateških točk v severni Kitajski, s katerih bi v slučaju vojne z Rusije kontrolirala in ogrožala sibirsko železnico ki teže skozi Baikalske planjave od baikalskega jezera navzgor severno ob Amuru. To torej so načrti sedanjega japonskega osvajanja v severni Kitajski.

VELIKE SLAVNOSTI V EGIPTU, KO BO KRALJ ZASEDEL PRESTOL

Aleksandrija, Egipt. — Enotedensko slavje je proglašeno za prihodnji teden, po starem egipčanskem običaju, kakor so se vršile slične slavnosti v dolini Nila. Vzrok je, da je zdaj dosegel mladi kralj Fraouk I. 17. leto in bo kot tak zasedel kraljevski prestol Egipta. Po gregorijanskem koledarju je star 17 let, po muslimanskem pa 18 let. Slavnost se prične z dnem 29. julija. Prisostvali bodo tudi višji uradniki iz Londona, kot zastopniki angleškega kralja.

MOŽ IN ŽENA BOTA ZOPET LAHKO V VLADNI SLUŽBI

Washington, D. C. — Ko je nastopil predsednik Roosevelt leta 1933, je odredil, da v zveznih službah, kjer sta bila zaposlena mož in žena, se je, ko se je šlo za redukcijo administracijskih stroškov, se je enega izmed nju odpustilo. Prve za odpust so navadno prišle take poročene žene, katere mož je bil tudi v vladni službi. To odredbo je zdaj predsednik preklinal in bodo odslej zakonski pari, to je mož in žena zopet lahko oba v vladni službi.

Salzburg, Avstrija. — Mati predsednika Roosevelta, ki je na potovanju v Evropi, se je ustavila v tukajšnjem mestu. Pokrajina se ji tako dopade, da je sklenila ostati par dni na odhodu v teh krajih.

CANKARJEVA SOHA ODKRITA

Slavnost drugega Baragovega dneva v Clevelandu sijajno uspela.

Cleveland, Ohio. — (Izvirno) — Slavnost zadnje nedelje v Puritas Parku, ko smo odkrili soho našega velikega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja je nadvse sijajno izpadla. Sijajna udeležba, sijajni govorniki in razna druga zastopstva iz vseh stanov in slojev je povzdignila slavnost na svoj višek. Naravnost ganljivi prizori so bili, ko sta zastopnika stare domovine preč. g. Dr. France Trdan in pa šolski ravnatelj g. Julij Slapšak, odkrila sohi pisatelja Cankarja in našega nepozabnega goriškega slavčka pesnika Gregorčiča. Poleg velikih števil slovenskih udeležencev, društev klubov, itd. je bilo tudi obilo številno tudi najodličnejših Amerikancev, predstavnikov mesta, vlade itd. Vsa slavnost je napravila mogočen utis. Slavnosti so se udeležili tudi naši slovenski monsignorji kot Rt. Rev. Vitus Hribar iz Collinwooda; Rt. Rev. J. B. Ponikvar od sv. Vida in Rt. Rev. J. J. Oman, naš slovenski kanonik od sv. Lovrenca. — Ta velika slovenska manifestacija je nas Slovence prikazala, da smo močni in da bomo še živeli! — Poročevalec.

PROSTOVOLJCI PRIHAJAJO V ŠPANIJO

Pariz, Francija. — Poročevalec lista "Times" v Gibraltaru poroča, da se je včeraj na novo izkrcalo v tej lukki 3000 italijanskih prostovoljcev. — Druga poročila pa vedo povedati, da prihajajo skozi Francijo neprestano tudi prostovoljci za vladno armado. V španskih bitkah je torej zastopan domalega ves svet. Pa pravimo včasih, da bo prišlo na svetu do trajnega mira. Kako? Vse izgleda, da svet hoče vojske. Dokaz je Španija. Ker nimajo razni narodi vojsk doma, pa se prostovoljno javljajo in odhajajo v Španijo na vojsko. Če bi ljudje ne hoteli vojske, bi ne bilo bedakov prostovoljcev, ki bi šlili v njo.

TRIDESET MRTVIH V MEHIKANSKEM POTRESU

Mexico City, Mehika. — V Vera Cruzu in v večini države Puebla je potres povzročil velikansko škodo. Porušil je več mest in vasi. Dozdaj so dognali 30 smrtnih slučajev in na stotine je poškodovanih. Vse bolnišnice so napolnjene z pohabljenimi in ranjenci. Mesto Maltrata je skoro dobesedno v razvalinah. Več ko polovico hiš in poslopij je do tal porušeni. Vse zveze, telefonске, brezjavne in električne so razdejane in bo vzelo mnogo časa, da se vse popravi. Takega potresa po večih krajih še ne pomnijo.

ANGLIJA TAJI POŠILJANJE OROŽJA V ŠPANIJO

London, Anglija. — Ker je rimski tisk obdolžil Anglijo, da ta zalaga vladne čete v Španiji z orožjem, je angleški zunanji minister podal izjavo, da je to neresnica in zahteva podatkov o teh govoricah. Zahteva tudi, da naj se mu sporoči datum ter čas, kje so se taki izdelki pojavili in da bo preiskal nato, kako je angleško orožje prišlo v Španijo. Vlada ne ve ničesar o tem, izjavlja Eden.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Goebels, nazijski minister za propagando, je ukazal vsem uredniškim štabom časopisov, da so morali zadnje nedelje v katoliške in protestantske cerkve, da slišijo in potem poročajo, kako se duhovščina obnaša v svojih pridigah. Poročila so pokazala, da se je Goebels uračunal. Njegovi špijoni niso našli ničesar obtežilnega proti duhovščini.

Mexico City, Mehika. — Blizu Tampico je zadel vlak potniški auto-bus, pri kateri nesreči je zginilo 12 ljudi življenja in okrog 23 oseb je več in manj poškodovanih.

Chicago, Ill. — Čeha Frank Devorak in njegova žena Marija, slavita 62 letničko svoje poroke kar je visoka obletnica za zakonski par. Mož je star 84 let, žena pa 81.

London, Anglija. — Angleška knežinja Kent je včeraj pri avtomobilski vožnji kolidirala z drugim avtom. Z njo sta se vozila dva njena otroka. Poškodovan se ni noben, le avtomobil se je nekoliko razbil.

Minneapolis, Minn. — Direktor reliefnega urada O. A. Pearson je ukazal vsem samcem na relifu, ki so sposobni za delo, da se morajo takoj javiti za delo na farmah. Kdor se ne bo javil bo črtan z liste javne podpore.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

BREZBOŽNIKI NA DELU

V svoj proračun so določili 120.000.000. rubljev za brezbožniško propagando.

Riga, Latvija. — Vodstvo tretje internacionale je skrbno sestavilo svoje načrte in proračun za delo brezbožniške kampanje v letu 1937-1938. Ta kampanja ima dvigniti in poživeti ateistično gibanje po vsem svetu, kakor sledi:

1. Posebna komisija 19 članov, bo proučila dosedanje delovanje in na podlagi načrta in proučevanja dala nova navodila.
2. Vsaka tujezemski skupina komiterna se ima organizirati z vsaj 120 članov, ki bodo posvetili svoj čas in trud ateistični propagandi.
3. V letih 1937-1938 je določenih 120.000.000. rubljev za brezbožniško propagando.
4. Brezbožniško gibanje v Španiji, Mehiki in v Rusiji se mora pomnožiti do skrajnosti, ker v teh deželah so politične okoliščine ugodne.
5. Vsaka sekcija komiterna iz vseh dežel mora poslati 25 članov v Moskvo, katerim se bo dalo instrukcije na stroške ruske komunistične stranke. To število iz vseh dežel mora biti vsaj 1000 članov.

Tako brezbožniki noč in dan delajo in vrtajo. Kaj pa mi katoličani? Kimamo in jamramo, to je vse. Če kedaj nam velja zdaj bolj kakor kedaj klic: Kvišku glave in na delo, da bo Bog blagoslovil delo!

Pariz, Francija. — Francoske oblasti so prijeli mladega francoskega letalca Jean Sellier, ki je osumljen špijonaže v prid Nemčije in Italije. Na njegovem stanovanju so našli tudi več tozadnevne korespondence, ki ga obtožuje v njegovi krivdi.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Vojaški zakopi v madridskem predmestju, v katerih branijo lojalisti Madrid pred belimi četami.

Iz Jugoslavije

Nesreča v kotederskem rovu pri Zagorju, ki je zahtevala življenje družinskega očeta. — Blejsko jezero je postalo javna slovenska last; kupila ga je banovina. — Številne druge vesti in novice.

Nesreča v rudniku

Zagorje, 8. julija. — Na nočnem šihu je izgubil življenje 43 letni oženjeni rudar Rudolf Bregar po domače Slepjarjev, doma pod Sv. Planino. Ko je prišel 2. t. m. zvečer v službo, je bil nekam potr in nekega tovariša je prosil, da bi namesto njega prevzel ših. Ker se nista mogla pogoditi, se je s svojim sodelavcem Ivanom Zupanom odpravil na delo novega jaska. Ob 2. zjutraj pa je padel po jasku kakih 48 m navzdol. Ko so prihiteli tovariši, so takoj uvideli, da je vsaka pomoč zaman. Ob 4. zjutraj so ga mrtvega prinesli iz rova. Tri hude rane je imel na glavi, več ran po životu in zlomljeno roko. Pretresljiv je bil jok žene in otrok, ko so prinesli domov mrtvega rednika.

Pokojni Bregar je užival sloves dobrega delavca pri predstojnikih pri delavcih pa sloves dobrega tovariša. V nesrečnem jasku, ki ga je treba dograditi še za 15 m, sta bili zdaj že dve smrtni žrtvi: Jože Prašnikar in zdaj Bregar. V Bregarjevi družini sta bila v enem mesecu kar dva smrtna primera. Prvi je umrl oče, zdaj pa sin. Smrt na nesreča je globoko pretresla vse rudarske družine, zakaj vsem je spet dokazano, da stoji rudar vedno z eno nogo v grobu.

Bled ostane slovenski

Bled, 2. julija. — Včeraj popoldne po četrti uri se je pripeljal na Bled g. ban dr. Marko Natlačen. Šel je najprej na golf-igrišče, kjer si je ogledal, kako se dokončujejo zadnja dela na igrišču. Nato je odšel na Bled v Park-hotel, kjer se je končno podpisala pogodba, da kupi banovina Blejsko jezero, stari grad, vilo "Zlatorog" in pa staro Murovo graščino. Tam misli banovina napraviti vrtarsko šolo, na gradu pa bo slovenski etnografski muzej. Tako je torej večji del Bleda prešel v last banovine.

Usodno srečanje

Zrtev smrtne nesreče je blizu Laškega postaja Rudolf Brečko iz Pečovnika pri Celju. V družbi nekega tovariša se je peljal po cesti v Tremerju, kjer mu je privozil nasproti avtomobil, kateremu se je Brečko tako nespretno umaknil, da ga je zagrabil sprednji blatnik v čelo s tako silo, da mu je prebil lobanjo. Spravili so ga takoj v bolnico, a je tam kmalu izdihnil.

Nevarno streljanje

V Dolu pri Šmarju se je ponesrečil pri streljanju po nosarjem 21 letni sin posestnice Franc Čakš. Naboj

se mu je prehitro vžgal in mu razmesaril levo roko.

Smrtna kosa

Na Vrhniki je umrl France Znidaršič, tajnik Prosvetnega društva in občinski odbornik star 27 let. — V Ljubljani je umrl Ivan Leskovic, poštni zvanik v pokouju. — V Trziču na Gorenjskem je umrla Marija Tručl, rojena Jurkovič.

Nesreča v tovarni

V mariborski tekstilni tovarni se je ponesrečil mizar Anton Ljubeč. Krožna žaga mu je vrgla v prsi kos deske s tako silo, da je dobil nevarne notranje poškodbe.

Strela udarja

Huda nevihta je nedavno divjala na Gorenjskem. Okolu Velesovega je zlasti močno grmel in treskalo. Strela je udarila v skedenj posestnika Hinka Pilarja v Velesovem in poslopje, ki je bilo krito s slamo, je bilo naenkrat v plamenih. Požar se je naglo širil in bila je v nevarnosti tudi stanovanjska hiša, pa se je gasilec posrečilo jo rešiti. S poslopjem je zgorelo tudi 5 voz sena.

Nesreča

S črešnje je padla in kmalu nato umrla Marija Smrekar, po domače Drčarica iz Ribč, župnija Moravče, stara 71 let.

Mašniško posvečenje

Mariborski škof dr. Ivan Tomažič je podelil v nedeljo 4. julija mašniško posvečenje 16 lavantinskim novomašnikom.

Odlikovanje

Z redom Karadjodjeve zvezde IV. razreda je bil odlikovan general štabni brigadni general Vilim Klobučar.

Družinski jubilej

V kongregacijski kapeli pri oo. jezuitih v Ljubljani sta obhajala 40 letnico poroke Štefan Gorican in njegova soproga Antonija, rojena Ogrižek. Slavljenec je znan, ker je do svoje upokojitve zvesto služil policiji in bil dolga leta policijski nadzornik.

Nesreča

Ko je šel Franc Pepelnjak na delo v steklarstvo v Hrastniku, je tako nesrečno padel, da si je zlomil čeljust in se tudi drugače močno pobil.

Zlat jubilej

Gasilska četa v Hrastniku je v nedeljo 18. julija slavila petdesetletnico svojega človekoljubnega dela. Za to slovesnost so blagoslovili novo motoriko in gasilski avtomobil.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. Izdaja vsak dan razen nedeljnih, praznikov in dnevo po posebnih.

Edinost Publishing Co. 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544. Subscriptions: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopolnilne. — Ma dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker a tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Laž ima kratke noge

Pod zgorajšnjim naslovom je objavil v mesečniku "Zarja", v juljski številki glasila SZZ. preč. g. Milan Slaje, slovenski župnik in Lorainu, Ohio, vrlo zanimiv članek, ki je za današnje razmere med nami ameriški Slovenci zelo značilen. Radi njegove važnosti, ga dobesedno prinašamo v ponatisu. Glasi se:

"Slovenska Narodna Podporna Jednota, po številu članstva najmočnejša organizacija med ameriški Slovenci, je imela pred kratkim konvencijo v Clevelandu. Uradno glasilo SZZ te konvencije ni pozdravilo. Nismo imeli nikakega vzroka zato. Prvič, uradno glasilo SNPJ "Prosveta" je imela za delegatije SZZ samo zasmehljive in zaničljive besede, ko so se iste sestale na konvenciji v Milwaukee. Drugič, uradno glasilo SNPJ "Prosveta" je s svojim brezbožnim pisarjenjem napravila toliko zla med ameriški Slovenci, da bi mogel samo neumnež pričakovati, da bomo peli slavospeve slični organizaciji. Vendar pa smo upravičeni pričakovali, da bodo delegatije stopili na prste famoznemu uredniku Moleku in njegovim pajdšam, to že vsled tega, ker je bilo zadnja leta opažati veliko ogorčenje med katoliškimi in tudi nekatoliškimi člani SNPJ nad ogabnimi protiverskimi izpadi v Prosveti. Toda, zmotili smo se. Konvencija ne le da ni ukorila Moleka, nasprotno, s ponovno izvolitvijo mu je dala zaupnico in takorekoč odobrila njegovo protiversko rovarenje, pri vsem tem pa je SNPJ postavila še na izrazitejšo svobodomiselno (t. j. brezversko) podlogo. Mi ne bi imeli nič proti temu, ako bi članstvo v SNPJ bilo sto procentno socijalistično in protikatoliško. Po izjavi Moleka samega pa je v omenjeni jednoti veliko število katoličanov. Sicer pa vemo to tudi brez Moleka. In kako je katoličana mogoče siliti v protikatoliški tabor, četudi s sklepom konvencije, nam je uganka. Zakaj so vstopili? — Je vaš odgovor. Da, da, zakaj so vstopili! Sedaj pridemo do one velike, grde laži, ki se nahaja na prvi strani pravil SNPJ. SNPJ je ustanovljena na svobodomiselni podlagi. Tu nič ne pomaga, kako to svobodomiselnost razlagate vi, ki ste pri vodstvu jednote. Merodajna za nas so vaša pravila. Vaša lastna pravila pa nam tolmačijo to svobodomiselnost prav na isti strani z besedami... mi garantiramo svobodo verskega mišljenja... Vsak, kateremu je kaj do resnice, bo razumel vaša pravila tako-le: SNPJ se pri članih ne ozira na njihovo versko prepričanje, in tega verskega prepričanja niti ne brani, niti ne napada. To in nič drugega je misel vaših pravil in tako in nič drugače ste lovili katoliške člane.

Kakor pa je to lepa vaba, ravno tako je to grda laž. Kajti uradno glasilo SNPJ Prosveta in Mladinski list žalostnega slovesa se trudita od številke do številke, da nam dokažeta, da je omenjena načelna izjava čisto navadna — laž. Laž ima kratke noge, pravi slovenski pregovor in organizacija, ki temelji na laži je lahko trenutno nevarna in naredi mnogo zla, kakor ga je SNPJ po svoje glasilo "Prosveti", bodočnosti pa takšna organizacija ne more imeti. Gospoda pri SNPJ! Čemu ne poveste odkrito in jasno, da bo razumljivo tudi najbolj zabitemu katoličanu, ki vas še podpira, da hočete imeti brezversko organizacijo? Povejte tako v načelni izjavi! To bi bilo pošteno in za vas mnogo bolj častno!

Nič čudnega, da so se idejni sorodniki takoj znašli v bratskem objemu. Ko se je pričel bratomorni boj v Španiji, je Prosveta dosledno stala ob strani španskih komunistov. Razumljivo. Kajti tudi ti se poslužujejo približno istih sredstev. V domovini pobijajo duhovnike in vernike, požigajo cerkve in uganjajo nezaslišana nasilstva in grozodejstva, v svet pa trobijo, kako so demokratični, svobodomiselni in svobodoljubni, niti jih ni sram trditi, da v rdeči Španiji lahko vsakdo živi po veri, kdor hoče. Vsako sredstvo jim je dobro došlo. Par odpadlih duhovnikov jim dela reklamo, par listov je celo prineslo sliko, kako vladni Baski prisostvujejo pri sv. maši, dasiravno so katoliški Baski nekaj drugega, kakor rdeči sodrugi v Madridu, Barceloni in Valenciji in tvorijo poglavje zase. Rdeči

divjaki so obenem s krščanstvom izgubili tudi ves smisel za poštenost in dostojnost. Žalostno je samo to, da smo se mi temu že nekako privadili in vsled tega ni v našem katoliškem časopisju takšnega ogorčenja, kakršno bi moralo biti. Kakšen vik in krič bi bil po nasprotnem socijalističnem časopisju, ako bi španski general Franco pričel kolektati med rdečimi sodrugi raznih dežel pod lažljivo pretvezo, češ, da se bori za socijalizem na Španskem!

Gentlemanstvo in resnicoljubnost nista najmočnejši lastnosti rdeče gospode, bodisi tostran ali onstran oceana."

— Rev. Milan Slaje.

NOVICE Z GRICKA MALE CVETKE

Johnstown, Pa. Višja katoliška šola v Johnstownu obstoji že dvanajst let. Blizu 500 dijakov in dijakinj se izobrazuje v njej v znanih in kar je glavno — na verski podlagi. Tudi slovenski fantje in dekleta obiskujejo to šolo. Letos je gradularala Berta Rovaneš z Woodvale Heights.

Poučevalo je v njej 21 učenih moči. Gojenci so brezplačno v tej edini višji katoliški šoli v Johnstownu. Naravno, da potrebuje šola vsestranske pomoči; zato prireja vodja šole Rev. T. Cawley razne prireditve v korist šole: Tako je v počitnicah že tretje leto znana kot Katoliški dan, ki se bo vršil dne 29. julija v Ebsensburg. Velika priprave se vrše zanj. Vse župnije v Johnstownu in okolici sodelujejo za boljši uspeh. Že tretjič bo na tem dnevu govoril Msgr. Sheen, znani profesor iz Washingtona. Bethlehem Steel Co. zopet vedno obratuje, četudi CIO še in doseglja svoje zahteve. Premogarija pa še stajkajo. Po pettedenski "suši" je pivo dovoljeno, vendar dosedaj še nismo imeli piknikov.

Za cerkev sv. Terezije je v teku znamenita slovesnost, ki bo letos izjemoma v nedeljo 1. avgusta na Porcijunklafo. Vsako leto je namreč božje potni shod zadnje nedelje na gričku Male Cvetke. Letos pride k nam naš altunski škof Rihard T. Guilfoyl. Blagoslovil bo zvečer ob sedmih novo zastavo dr. Imena Jezusovega in imel govor. Za njim bo še slovenski govor in nato procesija na griček, k sklepu blagoslov za Najsvetejšim v cerkvi. Dobrodošli romarji od blizu in od daleč.

Poročevalec

TUJCI OBISKUJEJO MINNESOTO

Ely, Minn.

V našo okolico pride vsako poletje več tujcev, ki se hlastajo na obrežjih naših številnih jezer pod zelenimi brezami. Najbolj pa to opazimo ob nedeljah v naši cerkvi sv. Antona, ko pridejo k službi božji. Omenim še to, da se tuje pohvalno izražajo glede

usluge, ki so jo deležni, ko se od nobenega tujca ne kolekta ob vstopu v cerkev, kakor se to dogaja v nekaterih drugih župnijah na vzhodu in po srednjem zapadu. Naši cerkveni reditelji vsakemu tujcu odkazejo sedež. Ta sistem rabimo tukaj že odkar je ustanovljena naša župnija. — Tudi Slovencev pride k nam. Tako je dospela iz Bradley, Illinois družina Ritmanič na svatbo sestre Mrs. Ritmanič. Z Willarda, Wis., so nas obiskali Mr. in Mrs. Jos. Bukovec s sinom in hčerjo. — Poročili so se tukaj v Ely Mr. Frank Sašek z Miss Theodoro Zajac iz Mispach, Minn. Zenin je vzgojen tukaj v Ely in je sin Mr. in Mrs. Sašek. Mnogo sreče v zakonskem stanu.

Jernejčan

PODRUŽNICA ŠT. 3, SZZ.

Pueblo, Colo.

Naznanja se vsem članicam naše podružnice, kakor tudi vsem faranom fare Marije Pomagaj, da bomo imeli v nedeljo 15. avgusta piknik na Eler vrtu. Dohodki piknika se bodo dejali v društveno blagajno in pa za cerkev Marije Pomagaj. Upam, da se bodo rojaki v velikem številu udeležili omenjenega piknika. Poveljena so tudi šaljiva dekleta tako Urna Nežika in Cibrova Špela, ki bodo zagotovo obilo zabave in smeha. Obe sta zelo pripravne za kratkočasiti občinstvo, zato vas vabimo, da se piknika udeležite v velikem številu od blizu in daleč. Zagotovimo vas, da boste zadovoljni. Pripravljeno bo vse najboljše za vse lačne in žejne, kakor tudi za plesalce, ki bodo na udobnem prostoru na svežem zraku lahko brusili svoje pete. Za ples bo igral naš izvrstni muzikant in pevec Mr. John Germ. Pridite vsi, da se skupaj poveseimo v prijetnem vrtu, kamor vas vabi podružnični Odbor.

PIKNIK JUGOSLOVANSKE RADIO URE

Chisholm, Minn.

V Nedeljo dne 1. avgusta se bodo zbrali rojaki in rojakinje iz vseh slovenskih naselbin na piknik Jugoslovanskega Radio Ure, kateri bo obdržan na St. Louis County Fair Grounds Hibbing, Minn.

Piknik, oziroma aktivnost, se bo začela ob 10 uri zjutraj. Ob 2 uri popoldan pa bodo nastopili talenti. Zvečer bo ples; postrežba bo prvovrstna in vsaki bo lahko postrežen. Delavcev in delavk imamo dovolj in sotorov bo mnogo. Zatorej, ako želite da se nedeljski program nadaljuje v jeseni, potem poselite nas in radujte se z nami. Pričakuje se nad 15 tisoč ljudi, toraj ne bo vam žal, ako pridete. Lansko leto sem na Evelethu imel priliko videti, ko sta se dva rojaka sestala iz ene in iste vasi v stari domovini po dolgih 25 letih. Najbolj čudno je bilo pa to, da oba živita tu na Rangu, in nista vedela eden za drugega. Zatorej pridite vsi od blizu in daleč in spoznali se bomo.

Bom gledal za vas

Frank L. Tekautz, Predsednik Jugosl. Radio Ure

PRIJETNO SMO SE ZABAVALI...

Milwaukee, Wis.

V nedeljo 18. julija popoldne in zvečer smo se v lepem številu zbrali pri priljubljene slovenski družini Mr. in Mrs. Gnader na 3361 N. I, St. Kalkij 80 nas je bilo vseh skupaj ta dan, ko je Mrs. Gnader slavila svoj rojstni in imen dan. Ker je bilo tisto popoldne precej vroče, smo ostali kar na prostem, na obširnem vrtu pod senčnatimi drevesi. — Velika udeležba je pač jusen dokaz, da je družina Gnader priljubljena med slovenski rojaki v Milwaukee. — Na vrtu so bile mize, stolji in klopi obdane z gosti, kjer so se vsak po svoje zabavali. Seveda, mize niso bile prazne, kajti na njih je bilo vsakovrstnih dobrot za želodec in hladni ječmenovec za suha grla. Tudi petlja je bilo dovolj, saj Slovenec je že tako navajen, da mora v družbi tudi za — Vsi, kateri smo se udeležili godovanja Mrs. Gnader, izrekamo iskreno hvalo in pa da bi nas še večkrat povabila v svoj vrt na veselo zabavo.

Naročnik

Vsaj en dopis na teden, naj bo geslo vsake naselbine.

ZAHVALA

Milwaukee, Wis.

Dolžnost me veže, da se potom lista zahvalim vsem mojim prijateljem in sorodnikom, kateri ste na dan mojega godu prišli in mi voščili srečo in zadovoljnost.

Presenečena sem bila, ko sem videla toliko število ljudi na vrtu in nisem vedela kako bi se jim mogla zahvaliti za njih prijaznost, ki so mi jo skazali. Rada bi se zahvalila vsakemu posebej, toda saj niti ne vem imen za vse. Zato naj te skromne vrstice zadoštujejo. Prisrčna vam hvala! — Vas pa dragi prijatelji in sorodniki, ki ste me počastili s svojim obiskom, bom ohranila v najlepšem spominu do svojega zadnjega dne. (Ogl.) Mrs. A. Gnader

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Nesreča z orožjem

Monrovia, Calif. — Pred nedavnim se je v Temple City, Calif. pri snaženju puške ponesrečil George Bresnick. Ko je bila puška že osnažena, se je sprožila in ga usmrtila.

Vest iz domovine

Cleveland, O. — Mrs. K. Milanič s Park Ave. je prešla iz stare domovine žalostno vest, da ji je po dolgi bolezni umrla v Gornji vasi nad Škofjo Loko na Gorenjskem njena sestra Marija Osredkar, rojena Alič. Tukaj v Ameriki zapuščata že omenjeno Mrs. Kalič in brata ter več sorodnikov, v stari domovini pa moža in štiri odrasle otroke.

Podlegla je

Cleveland, O. — Po kratki bolezni je tukaj umrla rojakinja Mary Gospodarič, rojena Rupert, vdova po pok. Josipu Gospodariču. V Ameriki je živela 29 let. Doma je bila iz vasi Trstenik, fara Št. Rupert na Dolenjskem. Zapuščala hčer in več vnukov. Pogreb je bil iz cerkve sv. Vida.

Nezgoda

Milwaukee, Wis. — Teško je bila poškodovana pri nezgodi z avtomobilom komaj 23 letna rojakinja Miss Marie

UREDNIKOVA POŠTA:

— Mrs. P. K. Universal, Penna. — Kdor je rojen v tej deželi je po rojstvu državljan Združenih držav. To se tiče za oboji spol. Vse kar je vam treba je, da si dobite "Certificate of Birth" in to v okraju (County), kjer imajo registrirano Vaše rojstvo. Za slučaj, da tiste čase ko ste bili Vi rojeni, bodisi iz kakoršnegakoli vzroka, ne bi bili rojstev registrirali, tedaj morete uveljaviti Vaš rojstni kraj s krstnim listom ter s zapriseženo izjavo dveh prič državljanov, ki morata pod prisego podati dokaze in izjavo da vesta, da ste bili res v dotičnem okraju rojeni. Na

Kodrič. Ko se je vozila z avtomobilom, je avto zaneslo na ovinku s ceste, da se je prevrnil. Z zlomljenima nogama in prebito lobjanjo so jo spravili v Zasilno bolnišnico. Njen spremljevalec, ki je vodil avto je bil le lahko poškodovan.

Nesreča v rovu

Hermine, Pa. — V tukajšnjem rudniku je električni tok ubil rojaka Ludvika Pijalka. Pokojni je bil član Jugoslovanske katoliške jednote.

Žalostna vest iz domovine

Salida, Colo. — Rojak Joseph Zavrl je te dni prejel žalostno vest iz starega kraja, da mu je vasi Tuj grm, fara Janče na Dolenjskem umrl njegov oče Franc Zavrl v visoki starosti 84 let. V domovini zapuščata sina Filipa in hčer omoženo Makovec, tukaj v Ameriki pa dva sina, že zgoraj omenjenega Josipa in Matta v Canon City. Eden sin, Frank je umrl že leta 1930 v Canon Cityju.

Smrtna kosa

— V Clevelandu, O., je umrl John Pengov, v starosti 55 let. — Istotako je umrl Mathew Kraus, v starosti 44 let. Doma je bil iz vasi Asseg pri Kočevju. Tukaj zapuščata soproga, dve hčeri in mater, v Južni Ameriki pa brata.

— V Sheboyganu, Wis., je umrl John Bukovic, v starosti 46 let. V Ameriki je živel 16 let. Zapuščata soprogo, sina, tri sestre in brata, od katerih je en brat in ena sestra v starem kraju v Jugoslaviji.

podlagi takih dokazov okrajni klerk izda potrdila rojstva. Za slučaj, da zahteva še kakih drugih dokazov, bo vam okrajni klerk to navedel.

— T. F. Joliet, Ill. — Vi prepreno vprašujete za navest. Tedaj, predno ste nove odšteli in dali iz rok, tedaj bi bili morali vprašati za navest. Pojdite h kakemu dobremu advokatu, toda v resnici se nam zdi zdaj tudi to brez potrebe. Le pravne stroške bote imeli. Agenti pa sploh našli ne bote, če nimate njegovega naslova. Kar se nas tiče radi previdnost svetujemo a to dokler je čas, zdaj vam svetovati isto, je brez vsake koristi.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu v vse dele sveta. — Prejemniki dobijo denar po pošti na dom brez vsakega odbitka. — Včeraj so bile naše cene:

Table with exchange rates for Jugoslavija, Italija, and Dolariji. Columns include currency type and amount.

Pri večjih svotah še poseben popust. Za nujne slučaje pošiljamo tudi potom kabla. Pošiljajte naslavljajte na:

JOHN JERICH, 1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL.

TARZAN IN LEOPARDSKI LJUDJE

(68)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Nekaj časa je Tom gledal za izginitim Tarzanom, ki je, kakor je bilo videti hitel proti severu, da čimprej naleti na skrivnostne divjake. Ko je videl, da se več ne pokaže, je začel stopati z Orandom, da se vzdignejo z vojsko proti Leopardskim ljudem, kakor je bil to naročil gospodar džungle — Tarzan.

Čim bližje vasi sta prihajala Orando in Tom, tem bolj je Orando premišleval, kaj in kako ga bodo sprejeli njegovi rojaki v rojstni vasi, zlasti pa, ko jim je bil čarovnik natobil, da je on eden izmed Leopardskih ljudi, ki tako strahovito ropajo in pobijajo tudi med njegovimi lastnimi rojaki...

Nekako istočasno, ko sta Orando in Tom počasi korakala proti črnemu naselju, je tudi Walter hitel skozi džunglo, da bi čimprej prišel do človeških bivalj. Ves je bil že utrujen, ko je končno vendar zagledal nedaleč pred seboj neko naselbino, ki je bila obdana z visoko leseno ograjo.

V tem naselju je Walter upal dobiti nekoliko hrane in pa varnega zavetja, da se odpočije od dolge in nevarne poti, drugo jutro je pa nameraval nadaljevati pot naprej. — Tedaj je pristopil stražnik k oholnemu črnu Bobolu in mu naznanil, da je zunaj pred ograjo en sam beli človek, ki želi priiti notri.

RAZMIŠLJANJA

P. Bernard Ambrožič.

III.

V zadnjem članku sem opozoril samo na zunanje okoliščine, v katerih se nahajajo tri veje krščanstva v tem času splošnega napada na nadnaravno vero. Pa že samo v teh okoliščinah smo nehoti zaslužili posebno varstvo božje previdnosti nad katoliško cerkvijo. S tem nisem hotel dati nikakega posebnega priznanja Mussoliniju, zakaj nič ne verjamem, da je to v resnici njegova zasluga. Bog se pa lahko poslužuje tudi slabega orodja za dosego svojega namena, za varstvo nad svojo ustanovo na zemlji.

Če se ozremo na notranje sile vsake veje krščanstva posebej, bomo še toliko bolj spoznali, kako dobro stoji katoličanstvo v primeri s svojimi sorodnicama: pravoslavljem in protestantizmom.

Najprej glede organizacije. Pravoslavlje je bilo že od vsega začetka postavljeno na temelj cezaropapizma. Svetni vladar je bil tudi vrhovni poglavar pravoslavne cerkve. Ko je ta glava padla, je bilo treba mnogo mnogo reorganizirati. Naj so razni patriarhi, ki so bili naenkrat vse bolj samostojni ko poprej, še tako skušali obdržati vjeverje v svojih rokah, zadnja in skupna veja je vendar odpovedala in je ni bilo več. Organizacija pravoslavne cerkve je obvisela nekje v zraku.

Precej podobno se je godilo tudi protestantizmu. Toliko je grmel ob svojem postanku in skozi vsa naslednja stoletja zokoli zoper rimskega papeža, ne samo zoper osebe posameznih papežev, temveč zoper ustanovo papeštva samega — kmalu je pa moral videti, da je sam glede organizacije — še vse bolj seveda glede svojega nauka — zgolj neko brezglavo krščanstvo. Ko je nastalo preganjanje pod Hitlerjem, se ni imel siromak nikamor

nasloniti, moral se je zateči v katoliški tabor in tam iskati pomoči in skupne fronte.

Katoliško krščanstvo, rimsko katoličanstvo, ni imelo in nima nobenih takih skrbi in težav. Vsakovrstne pretresljaje je že doživelo v teku stoletij, toda glava mu še nikoli ni odletela. Tudi ga ni treba skrbeti, da bi mu jo še tako hud vihar odtrgal. Ima svojega papeža in v vsakem slučaju ve, kam se ima obrniti za pravo orientacijo. V Rim, k očetu! Rimski škof je bil, je in bo glava katoliške cerkve. In če bi se Rim sam podrl, si rimski škof kjerkoli lahko postavi svoj sedež, njegovo kraljestvo je ves svet, carjevo kraljestvo je bila samo Rusija. Katolištvo sega od kraja do kraja zemlje, pravoslavlje ima primeroma le malo sveta, protestantizem istotako. Pregnani svetni vladarji izgubijo vse vladarske pravice v tujini, doma jih nadomesti druga oblast, morebiti z ognjem in mečem usiljena, katoličanstvu se kaj takega nikdar ne more pripetiti.

Kako naj si razlagamo to primerno boljše stališče katoliškega krščanstva v primeri s stališčem njegovih sorodnikov: pravoslavja in protestantizma?

Ni prišlo samo od sebe, ni iznajdba človeške modrosti! Bog je hotel imeti samo eno SVOJO Cerkev na zemlji in Kristus je tudi samo eno ustanovil. Bog pa ni gledal samo od danes do jutri, kot so gledali ustanovitelji pravoslavja in protestantizma. Bog vidi tisoč in milijon let naprej kot človek kvečemu eno sekundo. Da, tudi v organizaciji katoliške cerkve prav lahko izsledimo čuječnost božje previdnosti nad ustanovo božjo na zemlji.

(Dalje prih.)

ČUDA BIZANTINSKE UMETNOSTI ZOPET ODKRITA

Večkrat smo že poročali, da turška vlada hoče znova odkriti starodavne prekrasne bizantinske mozaikve v nekdanji cerkvi sv. Modrosti v Carigradu, katero so Turki po padcu Carigradu spremenili v svojo mošejo. Ker pa Turki v svojem mohamedanskem bogoslužju niso trpeli nikakih slik in podob, so vso krasoto nekdanje krščanske cerkve sv. Modrosti prebelili in tako skrili.

Posebna komisija sedaj nadzoruje dela pri obnavljanju nekdanje krščanske cerkve. Kakor poročajo, se je čudovito pred dvorje že odprlo v vsej svoji krasoti. Tukaj se vse barve že bleste v pravem zlatem blešku, ker je vse že odkrito. Tudi na galerijah se kažejo nekdanje stare krščanske mojstrovine, katere so že toliko stoletij bile pod apnenim beležem.

Sedaj, odkar je dosežana mošeja in nekdanja cerkev spremenjena v muzej, delajo strokovnjaki na to, da bi veličastni zgradbi znova dali nekdanjo zunanost. Ko so tako kopali okoli te krasote, so v temeljih našli stare cerkve sv. Modrosti, ki je tukaj stala, preden je cesar Justinijan na tem mestu dal zgraditi to veličastno delo bizantinske umetnosti. Sedaj se trudijo, da bi odkrili še temelje nekdanje cerkve, ki je tukaj stala pred Justinijanom. Vse zidovje, ki je nastalo na starih razvalinah pozneje, podirajo, tako da bodo velik del tudi stare cerkve še rešili. Izkopali bodo tudi temelje nekdanjih zvonikov, kolikor jih je nekdanja stara cerkev imela in kolikor jih je sploh še mogoče ohraniti.

V cerkvi Aje Sofije pa so že odstranili vse težke preproge, katere so Turki dali razprostrti po tleh in po stenah. To se je zgodilo že letošnjo pomlad. S sten in stropov so izbrisali tudi

vse arabske in turške napise, ki so mirni notranjosti dajali tako nemiren videz. Sedaj zopet človek lahko občuduje, kako veličastna je bila ta zgradba. Ko bodo čez malo časa zopet zažareli v vsem sijaju nekdanji prekrasni spomeniki, takrat se bo pač vsakdo mogel prepričati, kako silno visoka je bila bizantinska umetnost.

Blizu cerkve sv. Modrosti je sloveči vodnjak, ki ga imenujejo "Jerebatan". To je najčudovitejše delo bizantinskega stavbarstva, kolikor se tiče vodnjakov. Strop in kupole nosijo prepleti bizantinski stebri. Ni še tako dolgo, ko so nekateri turški strokovnjaki predlagali, naj bi ta prekrasni vodnjak prezidali ter ga uporabili za podzemsko skrivališče zoper plinske napade iz zraka. Pod zemljo tega vodnjaka je namreč silno veliko prostora za tisoče ljudi. Turška vlada je res sklenila, naj strokovnjaki preštudirajo ta načrt ter potem napravijo proračun. Toda izkazalo se je, da bi prezidava tega vodnjaka za namene sedanje vojne tehnike veljala mnogo več kakor pa naprava do cela novega plinskega zavetišča. Tako bo to čudovito delo, ki nima primere nikjer drugod, ostalo človeštvu ohranjeno.

Tisočletni studenec

Pri Sv. Arehu na Pohorju prihaja na dan voda, ki ima poletu in v zimi vedno isto temperaturo. Ta studenec, ki je povezan z mnogimi pravljicami iz pradavnine, je bil posvečen spominu cesarja Henrika II. ki si je bil dokončno podjarmil Slovence. SPD je pa sedaj ta "čudežni studenec," kakor ga ljudstvo imenuje, posvetilo spominu kralja Aleksandra I. Ujedinjenja.

Slika kaže oddelek tipičnih kitajskih vojakov, ki z sabljami v rokah čakajo japonskega napada. Te vrste bojevanja pa v modernih vojskah ni nič v modi. Glavno besedo imajo strojnice in bombardiranja z zraka.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

NAJSTAREJŠI ČASNIK NA SVETU

V kitajskem mestu Peking, ki se sedaj imenuje Peiping, izhaja časopis, ki je pač najstarejši časopis na svetu. List je prvič izšel leta 1100 po Kristusu ter je bil dolga stoletja uradno glasilo kitajskega glavnega mesta Peking. List nosi naslov "King Pao." Vendar ta list ni izhajal v obliki časopisa, kakor izhaja dandanes, pač pa je takrat izhajal v obliki knjige. Ta knjiga je obsegala 12 listov, dolgih po 15, širokih po 10 centimetrov. Vsaka stran je imela po 7 stolpcev, vsak stolpec pa po 14 vrstic. List je bil ovit v rumenkast ovoj. Ščasoma pa se je list spreminjal, tako da sedaj izhaja kakor vsak moderni list.

ALI JE JOD NEVAREN?

Jod je strup in v večjih količinah je telesu seveda zelo škodljiv. V majhnih količinah pa ga telo potrebuje. Saj ga samo nabira v ščitnici.

Cemu potrebuje telo jod, prav za prav še ni popolnoma dognano. Medicina pa pozna to snov že dolgo kot dobro razkužilo in celo lečilo, za mnoge bolezni jo uporablja z uspehom. V zadnjem času so dosegli z jodom posebno dobre uspehe proti parazitom in poapnenju žil. Nevarnost, da bi škodili ščitnici z majhnimi količinami joda, je zelo majhna, kajti ugotovili so, da se ta dodatni jod ne nabira v polni ščitnici, temveč v drugih organih, ki vzbujajo posebno malo joda. Potem ga pa telo samo izloči.

BRIVEC GROF IN MILIJONAR

Neki v Port Elisabethu živeči Italijan, po poklicu brivec, je bil pred kratkim obveščen od službenega predstavnika Italije v Južni Afriki, da je podedoval po svo-

jem očetu naslov grofa in trinajst milijonov lir.

Naslov in premoženje je zapustil brivcu, ki se piše Soli Smith, nedavno umrli italijanski grof Nero di Vaccazione. Priznal je da je Soli Smith njegov pravi sin. Ko je bil sedanji brivec še otrok, ga je vzela mati s seboj v Afriko. Tam se je omožila z nekim angleškim trgovcem, ki je posinovel otroka Brivceve matere ni več med živimi, a tudi ona je mislila na sina ob svoji smrti. Zapustila mu je namreč pečatni prstan z grofovsko krono in listine, ki neopbitno izpričujejo njegovo plemiško poreklo.

ŠTIRINDEVETDESET LET DELALA

Regina, Kanada. — Mrs. G. Ziegler, je dosegla te dni starost 100 let. Ko so jo častnikarski poročevalci obiskali in vprašali kako se počuti jim je odgovorila: "Dobro. Ko sem bila stara 6. let, sem začela delati in delam še danes, kolikor morem. In bom dokler bom mogla."

ŽIVLJENJSKA DRAGINJA RASTE

Chicago, Ill. — Cene na debelo izkazujejo porast v ceni. Prvovrstni junci se prodajajo zdaj po 17c. funt; Prašiči po 13c. funt in jagnetina po 11 1/2c. funt. Goveje meso se je podražilo od lanskega leta za skoro 45%; svinjina za 18% in jagnetina le 9%.

NENAVADNA NESREČA

Pri Velikem Veselu v Rumuniji je potniški vlak, ki je vozil iz Sibinje, zagrabil na nekem železniškem prelazu kmečki voz, na katerem so se peljale štiri odrasle osebe domov. Bile so to kmetice

KAKO JE PROFESAR MATIKA RIBE LOVIL

K sm vidu zadneč, kako ste kar z jezikom cmaklali, k sm pavelu, kao sm ribe lov in kaku sa ble dobre, moram zdej to vabluba spovnt. Drgač b m vi lahku rekl, de mejsm mož beseda.

Ta devetga zaden majsc, ce se na motm glih na sv. Primoza dan je blu, k sm se odprav fiaat. Imu sm vse vrste trnke in tud vse vrste reči za vabo, to je gli ste, povze in vse kar ribam dobr diši. Pa sm tiste trnke metav v Faks river več k tri ure, pa miselte, de se je kera riba zmenila za muje trnke. Prov nobena. Vsaka je plavala mim, postran pagledala, pa švignla naprej. Glih taku se me je zdel, kokr de b ble ribe bel pametne k jest. Potem pa pospravm tisto mojo ropatijo pa je mahnem ob rek naprej, de b kje take ribe najdu, k b se me taku ne bale. Pa dobim anga poljskega rojaka.

"Co, fišovaš?" "Fišovam ja," sm djav, "amppek nič ne vjamem."

"Ja, pa ti ne znaš, to se mora znat. Poslušaj, da te naučim."

"Prosm, kar nauči me," sm djav, "de bom tud jest kej vjev."

"Ti moraš zgudej vstat pred sončnm izhodom. Naber kakih par ducato povzu, pa jih oderi. Njih kože skup spojaj, de bodo držale vodo. Potem pa v te povz je kože viske natoč, pa jih spet tako zapopej, de bo v njih viska ostala. K se bo pop, al tist lim dobru posušu potm pa pejd s to rečjo drug jutr spet pred sončnm izhodom k reki in to stvar v vodo pomeč. Ribe bodo to rečjo pojedle. Čez dobre pol ure boš pa

je izjavil ječar. — Ako je to poročilo resnično, potem tamnošnja ječa ni ječa, pač pa pravo počitniško letovišče.

RADI UDARCA STRELE JIH PADLO 11 V NEZAVEST

Alton, Mo. — Ko so se tukajšnji občani zbrali po občajni cerkveni službi, in nedeljskem pouku k "horseshoe pitching" igri pred neko va-

kar čudeže gledav. RIBE ti bodo kar pod nus skakale z vode. Ti pa imej pripravljeno kastrolo, pa jih boš kar z njo lovil, pa v bokat metav. Taku poskus!"

Jest nejsm vejdu al me tist Polak fula, al kaj. Pa sm reku vseglh bom poskus. Povze sm nabrav in vse taku naredu, kokor me je Polak nauču. Drug jutur sm pa šu, pa sem tiste reči v river pametu. Naenkrat je blu res cev roj rib, k sa se kar grizle, za tiste povze, k sm jih jest z visko napovnu. Nejsm menilu petnajst minut, k so rejs ribe začele švigit sm in kje po vod, pa skakat kar z vode ven. Jest pa brz kastrolo v roke, pa an par m jeh je v šlu, pol sem se pa nauču, de sm vsako keču, k je z vode poskočila, pa sm jo s kastrolo vjev. Kar petnajst funtu najlepših rib sm na lovu. Kumaj sm jeh domu nesu. Doma sm jeh pa fraju. Na putru in pa v drabtinice sm jeh povalu, pa sa taku lejpu črvčale, še lejšp pa dišale in še bel lejpu so se pa jejele. Taku sm se jeh naložu, pol pa z ječmenovcem zaliv navrh in potm sm pa rejs filu kot hondrd procent profesar.

Ampk to le rečj sm vam jest samu za vas pavejdu. Ne to rečj komu drugm pavejdat gasput vrednik. Zakaj če za ta patent zveste Cibroba Špela al pa ona Micka z Pajnselvanije, se bošte poslužile tega recepja pa bota vse ribe paluvla na svejt. Tu je zdržat prov tajnu, samu midva vejva. Če b pa kdu hotu za ta patent vejdt naj pa dobr plača nama, pa ga bomo nauča, drgač pa ne. Take navodila se ne pobirajo kar na ejsjt. Zatu look out in nabenmu pavejdat.

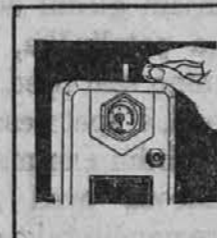
Vas pozdravlja prov lejpu vaš

Profesar Matika.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Plaćajte za vaš refrigerator na ta način da Rabite "Coin Box" kupni načrt za vse 4

Kupite Frigidaire, General Electric, Westinghouse or Servel Electrolux, plinski refrigerator, na mali dnevni znesek, ki ga bote spustili v škatljo za novce po "Coin Box" načrtu.

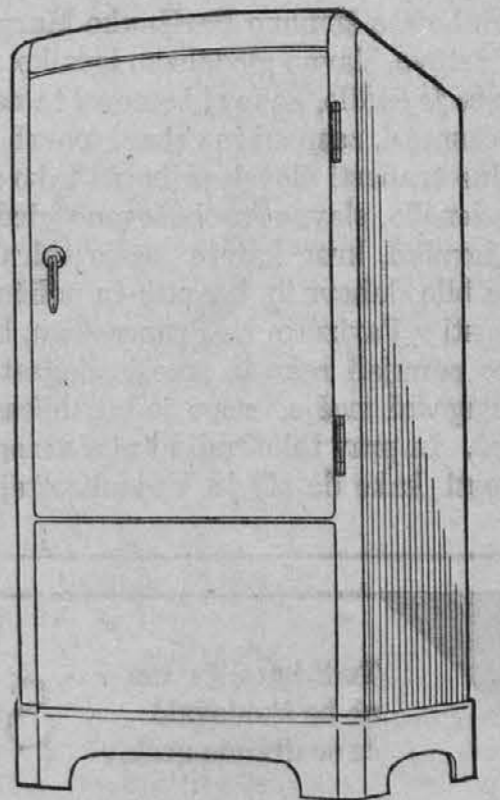
To je "Coin Boksa"

V katero denete par nikljev na dan — obratuje avtomatično, in novce, ki dajete v bokso se zaračunava na račun kupa.

Tukaj je način, ki napravi kup refrigeratorja priprosto reč in lahko za vas. Izberite si ali Frigidiare, General Electric, Westinghouse or Servel Electrolux iz velike izbire modelov, na katere se aplicira ta načrt. Nič ne plačate doli . . . samo spustite vsak dan par nikljev v merilo. "Coin Box" škatlja za novce, vam da 24 urno uporabo. Ti novci, ki jih daste v bokso se potem aplicirajo na kupni račun . . . Pomislite na priloznost tega načrta! Vi lahko plačate tako malo, kakor le tri niklje na dan za novi refrigerator.

Poslužite se prilike tega liberalnega načrta zdaj. Obiščite vaš lokalni Public Service trgovino danes.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Trgovec v vaši okolici vam tudi nudi fino vrednost in liberalne pogoje na avtomatične refrigeratorje. Obiščite njegovo trgovino zdaj.

MILWAUŠKI IN OKOLIŠKI SLOVENC

uradniki in članstvo sosednih društev so prijazno vabljeni na

"LILIJIN" LETNI PIKNIK

ki se bo vršil

v nedeljo, 1. avgusta '37

V GAZVODOVEM PARKU (Highway 36, So. 43rd Street)

Darila za otroke ob 4. uri. — Nagrade ob 8. uri. —

Ples na Bashell in Gallun godbo. —

Izvrstna okrepčila in dobra postrežba. — Brezplačen prevoz od Tamše dvorane ob 2. uri. — Od zemlje Slov. Avditorija v West Allisu ob 3. uri. — Vsi dobrodošli. — Zadovoljstvo jamči

ODBOR.

“Dušica”

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

In tedaj se Suzana ni mogla več držati. Hčerina pokorščina se je raztopla pod žark dekliške ljubezni do prijateljice, pri vratih se je obrnila, pohitela je k Margareti, jej položila roke krog vratu in jo vroče poljubila — in šele tedaj je s sklonjeno glavo odšla za materjo. —

Ljubki nastop Suzanin je rešil mučni položaj. Vsi so si oddahnili, ko se je Margareti spet vrnil njen hudomušni smehljaj.

“Tako torej —?” je pravila. “Ha, ha, gospod Andrej, ali ste že vedeli kedaj tako odurno osebo? Upam, da jaz ne bom taka, ko bom stara?”

In nabrala si je krilo, naredila globok poklon in veličastno stopicala proti vratom.

“Suzana”, — je posnemala glas in kretanje grofice Tournay — “rečem ti, da mi ne govoriš s to — žensko!”

Glas in kretanje, vse je bilo tako izvrstno posneto, da sta Angleža prasnila v bučen smeh.

“Škoda,” je dejal lord Anton, “da ste zapustili gledališče —! Kaka izguba za Pariz!”

Tedaj pa je z odločnim korakom stopil pred Margareto mladi Tournay. Videti mu je bilo, da je pripravljen braniti mater v njeni odsotnosti, če bi si Margareta dovolila še kako šalo na njen račun.

Pa preden je mogel ziniti besedico, se je oglasil zunaj smeh, prijeten sicer, pa vključno temo različno smeh beba, — za tegel, nosljajoč, brezdušen in dremav.

Izredno močen in bogato oblečen človek je vstopil.

Gospod Percy Blakeney je štel tistikrat krog 35 let. Nenavadno visoke postave je bil, dobrih šest čevljev je meril, kar je tudi za Angleža veliko, njegova široka pleča, njegovi krepko razviti mišičasti udje so pričali o silni telesni moči. Vzor močnatosti in moči bi se ga lahko imenovalo, da ni ležala v njegovih globokih sinjih očeh neka zaspanost, lena dremavost in da ni igral okrog njegovih sicer lepo in krepko zarisanih ustev bebast, brezdušen smehljaj, ki je dajal njegovemu licu značilen, trapast izraz.

Percy je bil potomec stare, plemenite angleške rodbine. Njegov oče je imel z ženo nesrečo — po par leth mirnega zakona se ji je omračil duh. Bolezen je bila neozdravljiva. In takrat se je narodil Percy. Oče je vzel sina in ženo seboj v tujino, kjer je Percy preživel svoje mladostna leta. Starša sta mu kmalu umrla in podedoval je silno bogastvo, eden najbogatejših mož je bil na Angleškem.

Mnogo je potoval in iz enega teh potovanj si je pripeljal seboj svojo ženo, — lepo, duhovito živahno Parižanko Margareto Justovo, slavno gledališko igralko.

Vse se je čudilo, kako si je mogel ta najdolgočasnejši, zaspani in zehavi, povrh še očividno trapasti človek priboriti tako sijajno žensko, slavno in oboževano gledališko igralko, krog katere se je zbiralo, kar je bilo duhovitih, bogatih in odličnih osebnosti v Parizu in na Francoskem, kateri so ponujali roko in srce in bogastvo vse drugačni možje, nego je bil bebasti Anglež. In prav tako tudi ni nihče mogel razumeti, kako da si je “najduhovitejša

ženska v Evropi”, kakor so Margareto njeni prijatelji vobče imenovali, izbrala med vsemi svojimi številnimi častivci — pa tega duševnega reveža. Da je to storila zavoljo denarja, tega nihče ni mogel prav verjeti, kajti Margareta Justova je bila odlična republikanka, plemenski naslov in denar nista imela veljave pri njej.

Ljudje so ugibali in se čudili, gospod Percy pa je povedel lepo ženo v svoj krasni, razkošni grad Richmond. Ponosen je bil nanjo, obsipaval jo je z biseri in dragocenostmi, vsako željo ji je izpolnil — in prav nič ga ni motilo, da je njegova duhovita žena kazala več ali manj dobrodušno preziranje za njegovo trapasto vedenje. Ali je bil preneumen, da bi opazil smešnje, in ali so ga prevarali upi, ki jih je stavil v zakonsko zvezo z očarujočo Parižanko, — to se je odtegovalo radovednosti londonskih družabnih krogov.

Sicer pa je bil Percy na vsak način lepa, možata prikazen. Vedno je bil okusno, da elegantno oblečen, v neoporečno zadnji modni Pariza. Tudi danes se je primuzal v gostilniško sobo k “Zadovoljnemu ribiču” v brezhibni modni obleki, kot bi bil prišel v londonsko kavarno, ne pa 50 milj daleč iz Londona v obcestno vaško gostilno.

Mučen molk je nastal, ko je vstopil. Otepal si je dež z mokrega površnika, gizdavo in zamudno nesel zlatoobrobljeni monokel k desnemu očesu, pomežikal in zaspano pogledal po družbi.

“E-hm —, kako je, Tone, kako je, Drejče?” je vprašal zateglo in jima molel roko v pozdrav. “Ali ste že videli kedaj tako mokrega človeka —?”

Zazehalo se mu je in še le sedaj je opazil zadrego na vseh obrazih.

“He he he”, se je smejal skozi nos, “kako se neumno držite! Kaj se je neki zgodilo?”

“O — nič, gospod Percy,” je odgovorila soproga z nekoliko prisljeno veselostjo. “Nič, kar bi utegnilo vznemiriti vašo ravnodušnost. Le vašo ženo je nekdo razžalil.”

“Oh — ah! Kaj mi vse pravite! Kdo pa je bil tisti, ki si je upal nad vas, he —?”

Tedaj je stopil v ospredje mladi Tournay, se globoko priklonil in začel v slabi angleščini:

“Gospod! Moja mati, grofica Tournay, je razžalila tole gospo, ki je, kakor vidim, vaša soproga. Ni je tu, da bi se branila, in jaz ne bom prosil odpuščanja v njenem imenu, ker vse je prav, kar stori moja mati. Pripravljen pa sem vam dati popolno zadoščanje, kakor je navada med možmi!”

“Glejte glejte!” se je smejala Margareta, “kaka lepa slika — angleški puran in francoski petelinček —!”

Primerja je bila točna in angleški puran — Percy, svojih šest čevljev visoki orjak, je s smešnim začudenjem gledal doli na drobnega francoskega petelinčka, ki je prav grozeče in pogumno stal pred njim.

“E-hm!” je leno naredil, si spet nesel steklo pred oko in z očividnim zanimanjem ogledoval malega Francoza pred seboj. “E-hm, kje vraga ste se naučili tako dobro angleški? Kaj misliš, Tone — jaz bi pač nikoli ne znal tako dobro francoski, kakor tale fantič angleški —?”

Napaden
Ne davno je Ivan Mastnak iz Rakovca pri St. Vidu pri Grobelnem napadel 42 letnega Ignaca Goručana iz Platinovca pri St. Vidu in ga vrgel na tla, da si je Goručan zlo-

mil nogo. Ko je hotel Goručan obvestiti orožnike, ga je Mastnak napadel še s sekiro in ga poškodoval po ramenih ter mu zlomil tudi roko. Težko poškodovanega so pripeljali v celjsko bolnico.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI
Ijubljenega nam soproga in očeta

Ignac Jordana

ki je umrl dne 29. julija 1936.

Tako pušo in prazno je danes v naši hiši, od onega dne, ko si zatisnil svoje trudne oči in je za vedno utihnil Tvoj mil glas. — Ljubi soprog in oče, nikdar ne pozabljeni. Vsi smo Te tako zvesto ljubili, pa je prišla kruta smrt, ki Te je izrgala iz naše srede. Tako si nas zapustil v tugi in žalosti.

Grob Tvoj s svetjem Ti bomo krasili v trajni vedni naš spomin. Cvetje s solzami zalili; molili in prosili bomo Boga, da se enkrat vsi skupaj pri Tebi združimo, ljubljeni mož in oče naš.

Zalujoči ostali:
AGNES JORDAN, soproga; IGNAC, CARL, ANTON in LOUIS, sinovi; MARY, JANETTA, ANTONIETE in FRANCES, hčere.

La Salle, 26. julija, 1937.

Električna

dela morajo biti opravljena pravilno po predpisih. Zato za električna dela v vaših hišah pokličite vedno izkušenega licenciranega električarja.

FRANK SCHONTA

Lastnik FIDELITY ELECTRIC CO.
in LICENZIRAN ELEKTRIČAR

2049 West Cermak Rd. Chicago, Illinois
Tel. CANAL 5190

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK “AMERIKANSKEGA SLOVENCIA” IN
PRODAJALEC HIŠ.

BETTER FOOD PROTECTION
Kitchen proved!

38% average in the MILK COMPARTMENT
41% average in the FOOD COMPARTMENT
Certified temperatures in 89 Home Proving Kitchens

For all the facts... come in and see the Westinghouse FAMILY ALBUM!

Boljša protekcija hrane vam prihrani denar. Poglejte kako je sneslo prihranjenje na hrani \$7.58 na mesec v 89 Westinghouse dakarajočih kuhinjah. Naj vam damo vse fakta... ter pokazemo, kako vam Westinghouse prihrani več denarja.

Westinghouse

Slovenem prodaja te refrigeratorje

Fidelity Electric Co.

FRANK SCHONTA, lastnik

2049 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Tel. Canal 5190

Izvršuje in popravlja tudi vsa ELEKTRIČNA DELA na vseh raznih aparatih in strojih.

Pisano polje

J. M. Trunk

Kdo plača račun?

Od novega leta sem je bilo že nad 2000 razprtij v industrijskih podjetjih. Ali gre res vedno le za potrebno organiziranje delavstva in priznanje unij? Ako gre le za to naj se milijonski račun plača. Kdo plačuje ta račun? Podjetnik? Morda. Dividende utegnejo biti manjše. Ali voditelj štrajkov, vseh štrajkov? Odločno se mora tu trditi, da voditelji ne plačajo niti ficka. Ne bo le kapitalistično natolcevanje, da Lewis banketira z ruskim poslanikom ko v hišah mnogih štrajkovcev prihajajo miši iz luknj, če je kak košček za prigrizek. Štrajk sem ali tja. Račun plačujejo žene in otroci. Ko bi podjetniki in voditelji sedli za mizo in bi mislili na žene in otroke štrajkarjev, bogami, takoj bi prišlo do pametnega sporazuma.

Prozajično.

Ko se je prikazala zarja francoske revolucije, so se duhovi povzpeli prav tja do nebnega oboka. Kakor orlovski polet do sinjih sončnih višin je bil polet človeškega duha. “Svoboda vsem, in osvobodili bomo vse, ki so zasužnjeni, potlačeni in nimajo svobode.” Tako se je glasilo, ko se je porajal revolucionarni duh med odposlanci. Res je revolucija prinesla marsikaj ne le Franciji, vsemu človeštvu je prinesla. Bilo pa je to pripravljeno skozi stoletja, trenutno bi revolucija tega ne mogla dati. Tudi kje drugje so bila tla pripravljena, da se je revolucionarni duh razširil, ker ideja ne pozna mej in plotov kakor pravi Viktor Hugo: “Pohod armad se lahko zabrani, pohod idej se ne more zabraniti.” Kako je bilo s politično svobodo, o tem priča zgodovina. Sanjam neomejene svobode je sledila najhujša vojaška diktatura absolutizem

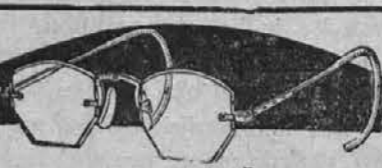
prej nepoznan. Kar je bilo dobrega pri ideji, je ostalo in postalo last kulturnega sveta. Tu je bil polet, ideal, ki pa pogostoma pokaže svojo praznizno stran. Ko je Napoleon peljal vojake prvokrat v Italijo, je bilo vseh idealov konec, njegov nagovor je vseboval le — kruh. Bogata je ta Italija, kruha bo dosti pod zobe. In tako je bilo.

Ko se je zadnjič vrnil ujetnik iz Rusije, je omenil, da vse tišči med vojaščino, ker je tam dosti kruha in nekaj obleke. Prav Rusi so sanjali dolgo dobo le o revoluciji. Prišla je, prav nihilistična in skrajna je bila, recimo, hudo idealistična je bila in še utopistična. Kako je zdaj, ve ves svet, vrlo prozajična je, ker vse sanje o sončni svobodi so osredotočene zdaj okoli — kruha in obleke. Prozajično, da nič kaj.

PUŠKA MESTO KNJIGE

Včasih se že tako nameri, da je puška boljše kakor pa še tako učena knjiga. To je poskusil učeni šolski ravnatelj šole v Salminstru na Nemškem. Može se je vneto pečal z naravoslovjem, zlasti pa ga je zanimalo živalstvo. Skoro vse živali domačih gozdov je iz knjig natančno poznal ter se za nje zanimal, dasi je vse to znanje povečini bilo iz knjig. Zato je rad hodil na sprehod v naravo ter v gozdovih iskal živali, da bi jih študiral. Nekega dne je tako hodil po gozdu, ko sta iz grmovja pritekla predenj dva mlada pujska. Kaj se je učnemu možu moglo bolj prilječi kakor to, da je sedaj dva živa pujska od blizu opazoval ter ju lahko vzel tudi s seboj. Toda mož je delal račun brez krčmarja, ker pač ni poznal narave divje svinje. Komaj sta namreč pujska začela cviliti, je naenkrat v grmovju začelo nekaj lomastiti, in ni bilo drugega, nego se je divja svinja s 6 pujski ter planila nad učenjaka. Ta je šele zdaj zapazil, da se mu utegne zgoditi kaj zelo neprijetnega. Brž je v zadnjem hipu planil kvišku ter splezal na skladovalnico drv, ki je tam stala zraven.

Celi dve uri je učeni mož sedel na drvah ter čakal, kdaj se bo divji svinji zljubilo vrniti se v grmovje. Imel je dosti časa študirati njene poteze ter razmišljati o njenih navadah. Prav gotovo pa je sklenil, da bo odslej pustil mlade pujske na miru. —

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

V PRODAJO

smo prejeli novo angleško knjigo pod imenom:

“IF INFLATION COMES”

(Po naše: “Ako pride inflacija”)

Knjiga je velike važnosti za investitorje, ki imajo denar za investirati.

Razpravlja o preteklosti in bodočnosti. Spisal jo je sloveči ameriški ekonomist ROGERS W. BABSON.

Knjiga pove, kaj je Evropa doživela pod inflacijo. — Kaj je za pričakovati v Ameriki, ako pride inflacija.

Vsak kdor razume angleški jezik bi se jo naj naročil. Knjiga je izšla 4. marca 1937 in prvi natis je bil v par dneh ves razprodan. Drugi natis je izšel 23. marca in tretji 7. aprila 1937. Knjiga je lepo vezana v platno, vsebuje 204 strani in tiskana na lepem knjižnem papirju. S poštino stane:

\$1.50

kateri znesek je poslati vred z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Tudi katoličanom ne bo škodovalo če se držimo gesla:

Svoji k svojim!

“tiskarna Amerikanski Slovenec”

ticka vse vrste tiskovine, lično in točno za organizacije, društva, in posameznike. Cene zmerne delo dobro. Vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam.

1849 W. Cermak Road Chicago, Illinois
Tel. Canal 5544